

fungerer således inden for strafferetsplejen som tilsynsmyndighed og klageinstans i relation til politiet.

Statsadvokaturerne er i forhold til politikredsene selvstændige myndigheder. Lov nr. 385 af 20. maj 1992 om anklagemyndighedens struktur indebar en yderligere funktionel adskillelse af politiet og statsadvokaturerne, idet den dagældende hovedregel, hvorefter påtalekompetencen tilkom statsadvokaterne, blev ændret, således at påtalekompetencen nu som udgangspunkt henhører under politimestrene.

I forarbejderne til loven om anklagemyndighedens struktur lægges der i øvrigt op til en udvidelse af statsadvokaternes mere almene kontrol- og tilsynsvirksomhed med politikredsenes arbejdstilrettelæggelse og sagsbehandling som følge af nyordningen.

2.4. Straffesager mod politipersonale

2.4.1. Anmeldelse og efterforskning m.v.

Retsplejeloven indeholder ikke særregler om behandlingen af anmeldelser mod politipersonale eller efterforskning i straffesager mod politipersonale. Det er således de almindelige regler i retsplejeloven, der finder anvendelse også i disse tilfælde.

Politimesterforeningen har om praksis vedrørende efterforskningen i straffesager mod politipersonale oplyst, at hovedreglen er den, at der ved anmeldelser om strafbare forhold begået af politipersonale af politimesteren rettes henvendelse til vedkommende statsadvokat. Herefter afklares det, om efterforskning skal iværksættes, og om denne skal ske ved personale fra Rigspolitiets Rejseafdeling eller ved personale fra en anden kreds. Kun i meget store kredse vil efterforskningen kunne ske ved personale fra egen kreds. Efterforskningen drøftes i øvrigt løbende mellem politimesteren og statsadvokaten.

I København, hvor Københavns politi afd. A – drabsafdelingen – i praksis forestår efterforskningen i sager mod politipersonale, vurderer politikredsen ledelse selv ved modtagelsen af klagen/anmeldelsen, om sagen skal behandles i lokalnævnet eller undersøges/efterforskes af kriminalpolitiet.

I de tilfælde, hvor færdselsovertrædelser finder sted i polititjenestemandens egen kreds, vil kredsens personale som hovedregel foretage efterforskningen. Kun i særlig alvorlige sager, f.eks. hvor der er tale om færdselsuheld med dødelig udgang, kan efterforskningen tænkes overgivet til Rigspolitiets Rejseafdeling.

Justitsministeriet har i cirkulære nr. 161 af 18. oktober 1984 fastsat, at der altid skal optages politirapport, hvis politiet tilkaldes til et færdselsuheld, hvori personer ansat ved politiet er indblandet.

I Justitsministeriets cirkulære nr. 36 af 18. februar 1966 er der fastsat nærmere retningslinier om indberetning til rigsadvokaten om straffesager mod personer, som er ansat under staten. Indberetningspligten gælder dog ikke for politipersonale, idet der i stedet gælder en langt mere detaljeret pligt til at foretage indberetning til Rigspolitietschefen, jf. Rigspolitietschefens kundgørelse I nr. 10 af 24. januar 1990.

2.4.2. Tiltalerejsning, påtaleopgivelse m.v.

Ifølge Rigsadvokatens meddelelse nr. 4/1989 skal sager, hvor personer, der er ansat i politiet, er sigtet eller kan sigtes for strafbart forhold, som hovedregel forelægges vedkommende statsadvokat til afgørelse af tiltalerspørgsmålet.

I Rigsadvokatens meddelelse nr. 7/1992 om påtalekompetence og forelæggelsesregler m.v. er det fastsat, at der forinden tiltalerejsning og fremme af sagen til strafferetlig afgørelse skal ske forelæggelse for statsadvokaten i tilfælde, hvor ansatte i politiet er sigtet, jf. meddelelse nr. 4/1989. Når der er faldet dom i første instans, skal sagen på ny forelægges for statsadvokaten inden udløbet af ankefristen eller fristen for ansøgning om anketilladelse med indstilling om ankespørgsmålet.

For så vidt angår påtaleopgivelse, fremgår det af meddelelse nr. 7/1992, at spørgsmålet herom skal forelægges for statsadvokaten, jf. meddelelse nr. 4/1989 (bortset fra grundløse sigtelser og visse sigtelser for ringe formelle forseelser). Det samme gælder med hensyn til spørgsmålet om tiltalefratagelse.

Om behandlingen af straffesager mod politipersonale henvises i øvrigt til kapitel 6 i betænkning 1278/1994.

2.5. Disciplinærsager mod politipersonale

Reglerne om behandlingen af disciplinærsager mod politipersonale fremgår navnlig af kapitel 4 i lov om tjenestemænd samt af Rigspolitietschefens kundgørelse I nr. 10 om disciplinærsagers behandling.

I henhold til tjenestemandslovens § 19 kan der indledes disciplinær undersøgelse imod enhver tjenestemandsansat. For politiets vedkommende er det politiuddannede personale, det tjenestemandsansatte kontorpersonele og det tjenestemandsansatte juridiske personale omfattet af tjenestemandslovens regler herom.

Disciplinær forfølgning indledes som følge af manglende overholdelse af tjenestemandens pligter. Der kan i den forbindelse navnlig henvises til tjenestemandslovens § 10, hvorefter tjenestemanden til enhver tid samvittighedsfuldt skal overholde de reg-